

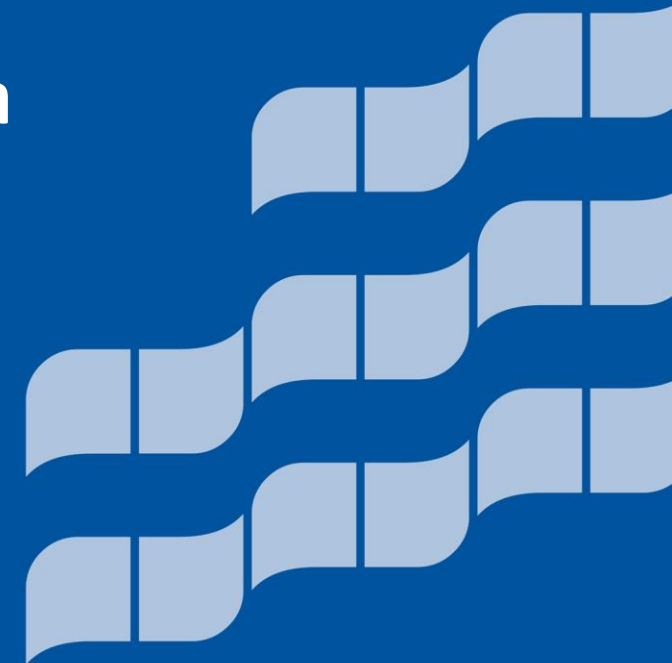
Koronan best practice –webinaari

Julkisten hankintojen yhdistys ry

Huomioita poikkeusajan tilanteista
Tampereen kaupunki

Katja Korhonen, lakimies, 16.6.2020

Hallintoyksikkö, lakiasiat

Huomioita poikkeusajan tilanteessa toimimisesta

- Alussa oli yleinen hämmennys ja tuli paljon kysymyksiä siitä miten toimia eri tilanteiden kanssa
  - suhteellisen nopeasti kuitenkin saatiin kootut toimintatavat
- Hyväksi havaittuja toimintatapoja tilanteen alussa olivat muun muassa:
  - Sisäiseen intraan ohje miten Korona-tilanne voi vaikuttaa hankintasopimukseen ja muihin sopimukseen:
    - Korostettiin lähtökohtaa, että valmista vastausta miten toimia ei ole. Tapauskohtainen tarkastelu.
    - Heti yhteydenottotilanteessa sopimuskumppaneiden kanssa ei sovita mistään, vaan tilannetta selvitetään ensin tapauskohtaisesti, tarvittaessa pyydetään lisätietoja ja hyödynnetään asiantuntija-apua (esim. lakiasiat-yksikkö).
    - Lähtökohtana on sopimuksen sitovuus ja ensiksi tulisikin tarkistaa sopimusehdot.
    - Sopijakumppaneilta tuleviin yhteydenottoihin vastaamiseen annettiin yleisluonteinen mallivastaus.
    - Ohjeistettiin arvioimaan suoraan hankinnat ja sopimusten muutostilanteet hankintalain lähtökohdista.
    - Linkattiin myös Kuntaliiton sivuille.
  - Tampereen kaupungin hankintaverkoston kokouksessa (Teams) pidettiin esitys ja annettiin ohjeistusta koronatilanteessa toimimisesta
  - Yhteinen jokapäiväinen palaverikäytäntö sopimustiimin lakimiesten ja strategisen hankinnan hankintapäällikön kesken, jossa käytiin läpi esille tulleita kysymyksiä ja tilanteita

Konkreettisia tilanteita mitä kohdattiin ja miten toimittiin

- Suorahankintatilanteita esimerkiksi suojavälinehankinnoissa ja pienhankintojen osalta esimerkiksi korona-pandemiaan varautumiseen liittyvissä sopimuksissa kuten karanteenihätämajoitus, ruoka-apu ja kriisityöntekijät
- Sopimusmuutostilanteita esimerkiksi kuntouttavassa työtoiminnassa
- Osassa sopimuksista ei ole sitouduttu mihinkään tilausmääriin eli tilanne hoitui sitä kautta neuvottelemalla
- Tietyissä tilanteissa ylivoimaisen esteen tulkintakysymyksiä ja miten niihin reagoida
- Osa tilanteista hoitui sidosyksikköyhtiöiden kautta (mm Tuomi Logistiikka Oy koulukuljetukset, Tampereen Voimia Oy koulujen ateriapalvelut ja siivous)
- Huomionarvoista on, että koronatilannetta yritettiin käyttää myös hyväksi sopimusikumppaneiden puolelta. Eli myös aiheettomasti vedottiin esimerkiksi palvelun viivästymiseen koronan takia.
- Myös kaupunki itse toimi joissain tilanteissa liian hätäisesti eikä ensin tarkistanut sopimusehtoja
- Nousi lukuisia kysymyksiä mm, koska on kyse ylivoimaisen esteen tilanteesta ja mitä se tarkoittaa ja tilaajan puolelta vaatii, onko kyseessä suorahankinta- tai sopimusmuutostilanne, miten kiireelliset sopimukset allekirjoitetaan, kun ei voida tavata, voiko ilman lainvoimaa olevan päätöksen laittaa täytäntöön, missä tilanteissa tulee tehdä asiasta päätös jne
- Ei ollut helposti tulkittavissa ja selvitettävissä, mitkä olivat hallituksen antamia linjauksia ja mikä taas määräyksiä
- Toimenpiteet, joihin kaupunki ryhtyi palveluntuottajiensa ja muiden alueen yrittäjien tukemiseksi, käsiteltiin häiriötilanteiden aikaisessa johtoryhmässä. Tällä pyrittiin varmistamaan toimien tasapuolisuus ja talousvaikutusten riittävä tarkastelu.

Yhteenvetona plussat & miinukset ja mitä opittiin

Miinuksia:

- Täysin uusia tilanteita ja tulkintoja, joihin piti reagoida nopeasti
- Pitkät työpäivät, koska myös normaalit työtehtävät menivät eteenpäin koronakysymysten rinnalla

Plussia:

- + Uudet työtavat mahdollistavat tehokkaamman työtavan (esim. tehokkaat kokoukset Teamsissa, etätyö)
- +Uudenlainen tehokas ryhmäytyminen
- +Uusien tietojen oppiminen ja vanhojenkin kertaaminen

Korona-ajan oppi pähkinänkuoressa:

- *Ennakoi sopimusehdoilla myös poikkeustilanteissa toimiminen. Tilanteen ollessa käsillä älä hätiköi, vaan tarkista aina ensiksi mitä sopimuksessa on sovittuna. Tärkeää on myös riittävä tiedonkulku ja tiedottaminen. Poikkeustilanteissa yhteydenpito ja avun jakaminen kollegojen kanssa on erityisen tärkeää.*

Kiitos ja hyvää kesää!

Katja Korhonen

Lakimies

Hallintoyksikkö, lakiasiat

katja.korhonen@tampere.fi